

HEEL ANDERS

Op 25 november opende 'Zoetermeer, maar anders' in TERRATORIUM. Twee dansers van De Dutch Don't Dance Division verrasten de aanwezigen met een performance in een enorme lichtzuil, middenin de expositie. Twintig leden van Fotowerk vervreemden voor 'Zoetermeer maar anders' foto's van bekende Zoetermeerse locaties, waardoor deze een geheel andere aanblik gaven. Maar er liep meer anders dan anders... Door toch nog plotselinge beëindiging van het bruikleencontract moest TERRA halsoverkop het TERRATORIUM aan de Philipsstraat verlaten, en dus ook de expositie voortijdig beëindigen. In drie weekenden bezochten 975 bezoekers de expositie. Voor diegenen die het gemist hebben komt er een herkansing in 2012. Houd de agenda in de gaten!

UITGESPROKEN

Plaatje versus praatje

Bij elke expositie stelt Terra zich de vraag: is het nodig om achtergrondinformatie toe te voegen aan de kunstwerken die er te zien zijn? Soms wordt er informatie direct naast de werken geplaatst. Een andere keer wordt de informatie verstrekt door middel van een catalogus.

Het blijft een moeilijke discussie. Kunstwerken moeten geen zoekplaatjes zijn waarbij de intuïtieve beleving van een kunstwerk verloren gaat en de beschouwer alleen maar bezig is met zoeken naar tekstelementen in het werk. Wat is er fijner dan die esthetische beleving, waarbij je helemaal wordt weggevoerd door de pure visuele

ervaring. Een ervaring van schoonheid, lijn en vlak of juist afkeer. Het kan van alles zijn!

Toch kan een tekst verrijkend werken. Het zichtbare kunstwerk is het eindresultaat van het gedachte- en werkproces van de kunstenaar. Dit proces speelt in de meeste gevallen minstens zo'n belangrijke rol als het direct zichtbare. Is het weglaten hiervan dan niet het weglaten van een deel van het kunstwerk?

Balans is het sleutelwoord. Een balans vinden tussen het tekstuele en het visuele. Het onderwerp werd tijdens mijn opleiding veelvuldig besproken en niet voor niets. Het plaatje en het praatje verlangen naar een vriendschap maar zullen tegelijkertijd altijd in een

machtsstrijd verwickeld blijven. Het is aan de beschouwer om deze twee strijders te verenigen, om zo een nog sterkere eenheid te creëren.

Maar oei, wat blijft dat moeilijk!

MIRJAM VAN SPELDE

Medewerker PR en Programmering bij Terra Art Projects

INTERVIEW

Patrick Bennink (l) en
Remko Batelaan (r)

Een ander TERRATORIUM

Verhuizen van de Philipsstraat naar het Bredewater. Dat gebeurde toch sneller dan verwacht. Het pand met de bedrijfshal moest worden verlaten. Daarvoor in de plaats biedt 'de Hulk' of 'de Mammoet' en tegenwoordig het 4MKB Center, het groene gebouw aan het Bredewater, nieuwe huisvesting voor Terra Art Projects. Een beetje voorbereid was TERRA wel. Huren op basis van antikraak is niet zonder risico. TERRA bleef rondkijken naar andere mogelijkheden, contacten leggen en informeren. Door Joke Meijer

In september dit jaar werden Patrick Bennink en Remko Batelaan van 4MKB de hoofdsponsors van het kunstproject voor het WNF. 4MKB (lees: voorMKB) biedt MKB'ers huisvesting, faciliteert ze in wat ze zelf niet kunnen, zoals financiële administratie, ICT, marketing, public relations, of biedt leden uitsluitend advies en coaching. Remko richt zich voornamelijk op de technische zaken hierbij zoals ICT, Patrick richt zich meer op de in- en externe contacten.

Het contact tussen 4MKB en TERRA ontstond tijdens de jaarlijkse afsluiting van het kunstjaar: TERRATAFELEN. Patrick: "Het contact tussen TERRA en 4MKB werd steeds intensiever. En zit je dan eindelijk, zoals nu in een groot gebouw, dan blijkt de creatieve invloed onmisbaar te zijn. Binnen het concept van 4MKB past Terra Art Projects

uitstekend. Zij helpen sfeer creëren, kleden het gebouw aan, zowel binnen als buiten, zorgen voor exposities en krijgen de beschikking over een grote ruimte in het atrium van het gebouw."

Ideeën en plannen

De ideeën en plannen van Patrick en Remko waren voorafgaand aan dit contact al in een vergevorderd stadium. Alleen de huisvesting om de plannen uit te kunnen voeren, ontbrak nog. Totdat het pand aan het Bredewater in beeld kwam. Hier is iets bijzonders van te maken!

Verhuizing

Begin november sloten 4MKB en TERRA een samenwerkingsverband. Daarop is met beide directies en alle vrijwilligers een toast uitgebracht. Sneller dan verwacht, werd het huurcontract van

het TERRATORIUM in de Philipsstraat opgezegd. Daardoor moest binnen twee weken verhuisd worden naar het Bredewater. Tentoonstellingsruimte, opslag-, voorraad- en kantoorruimte zijn nu gevestigd in het 4MKB Center aan het Bredewater 16. De Terra-vrijwilligers zijn druk in de weer, er is veel te doen. Patrick: "Tot januari 2012 zal nog veel werk worden verzet. Daarna is er een receptioniste aan de balie, een tentoonstelling ingericht en zijn er weer meer bedrijven actief in het gebouw. We huren dit nu twee maanden en er werken al acht ondernemingen, er staan nog tien opties in de wacht waarvan er zeker vijf zullen aanschuiven. Wij willen binnen een jaar veertig bedrijven binnen halen."

Openheid en contacten

De kamerdeuren in het gebouw staan overal open en elke vrijdag een borrel, wekelijks een seminar, lezing of presentatie.

Patrick: "Dat willen wij erg stimuleren. Als deuren dicht zijn, zetten wij ze weer open. Heel bewust. Contact maken, gebruik maken van de ervaring en kennis, het met elkaar in contact blijven. Wij bieden die mogelijkheden door het organiseren van bijeenkomsten, seminars, presentaties, lezingen over producten, verkoop, of zoals deze week een whiskyproeverij. Laagdrempelig en niet verplicht!"

En Terra Art Projects sluit daar prachtig bij aan met adviezen, ideeën voor presentaties aankleding en sfeer. En de bedrijven in het pand kunnen weer gebruik maken van de faciliteiten van TERRA.

Patrick: "Je moet steeds verrast worden als je dit gebouw binnenkomt, door een schilderij, een beeld of een installatie. In het nieuwe jaar zal een breed scala aan activiteiten vorm krijgen."

COLOFON

TERRA ART PROJECTS

Bredewater 16, 2715 CA Zoetermeer
info@terra-artprojects.com
www.terra-artprojects.com
DIRECTIE PROJECTBUREAU:
Ed Boutkan, Natalie Vinke

TERRA IN BEDRIJF:

Ricardo Seffelaar (r.seffelaar@terrainbedrijf.nl)
STICHTINGSBESTUUR:
Hans van Bijnen, Ton van Zeijl, Rob de Graaf
REDACTIE TERRAINFO:
Joke Meijer, Mirjam van Spelde, Natalie Vinke

FOTOGRAFIE TERRAINFO:

Joke Meijer, Dirk-Jan Hoogerdijk,
Nelly Smits (portret)
VORMGEVING TERRAINFO:
Natalie Vinke